

POVIJEST INSTITUTA

a) Dokumentacija o osnivanju Instituta

DOPIS SUDIONIKA TEČAJA ZA CRKVENU GLAZBU BISKUPSKOJ KONFERENCIJI

*Predmet: Osnivanje škole
za crkvenu glazbu.*

BISKUPSKOJ KONFERENCIJI U ZAGREBU

Nedostatak stručno izobraženih orguljaša, a sve veće potrebe, koje se svakim danom nameću u pogledu obnove vjerskog života putem liturgije i liturgijske glazbe ponukao je Dijecezanski odbor za crkvenu glazbu Zagrebačke nadbiskupije i sve prisutne čč. sestre orguljašice okupljene na III. Tečaju za crkvenu glazbu u Zagrebu, da se obrate visokom Naslovu i upute mu ovaj svoj

PRIJEDLOG
za osnivanje interdijecezanske

ŠKOLE ZA CRKVENU GLAZBU

Poput ostalih crkvenih škola i zavoda i ova bi nova škola za crkvenu glazbu imala svoje puno opravdanje i svrhu opstanka. Zadatak bi joj bio, da se bar sada, kada je posljedni čas s obzirom na stvarne i praktične mogućnosti, izobraziti potreban broj novih orguljaša i uopće crkvenih glazbenika i njima popune toliko brojna orguljaška mjesta po župama svih biskupija i nastavnička mjesta za crkvenu glazbu po svim sjemeništim, gimnazijama i novicijatima muških i ženskih redova.

Sada još imamo potreban kadar stručno izobraženih profesora u redovima vanjskog i redovničkog klera. No budući da su to sve ljudi pedesetih godina života, dakle još sposobni da organiziraju i vode kroz neko vrijeme takvu školu, osnivanje škole za crkvenu glazbu bi sada još bilo moguće i izvedivo. Ali ako se bude s time odlagalo ili ako se prijedlog odbije, za nekoliko godina će i uz najbolju volju biti praktički nemoguće bilo što učiniti u tom pogledu, jer više neće biti ljudi, koji bi bili sposobni i spremni, da se prihvate toga posla.

Zato svi potpisani mole, da se ovaj prijedlog uzme u razmatranje, u koliko se načelno prihvati, da se osnuje Odbor, koji će čitavo pitanje temeljito proučiti i izvršiti sve potrebne predradnje za otvaranje predložene škole za crkvenu glazbu.

Dijecezanski odbor za crkvenu glazbu Zagrebačke nadbiskupije i svi potpisnici ovog prijedloga su pripravnici, da pruže svu potrebnu pomoć kako u izradbi detaljnog prednacrt, tako isto i u ostvarenju ove tako potrebne ustanove.

U Zagrebu, 25. VIII. 1961.

IZVJEŠTAJ BISKUPA KARMELA ZAZINOVIĆA ZA BISKUPSKU KONFERENCIJU

INSTITUT ZA CRKVENU GLAZBU
pri Bogoslovskom fakultetu u Zagrebu

Izveštaj za Bisk. konferencije g. 1962.

(1) Među Papinskim dokumentima ovoga stoljeća, kojima se određuje potrebno, da bi crkvena glazba doista vršila časnu i svetu ulogu u svečanoj

*Biskup krčki
dr. Karmelo
Zazinović*

liturgiji i pučkim pobožnostima, prvo i temeljno mjesto drži Motu proprio sv. P. Pija X »Inter pastoralis officii sollicitudines« od 22. XI 1903. (AAS, 1903-4). Njegova su načela, pravila, upute i pozivi bili ponavljani od svih Papa do danas. U tom doku-

mentu Papa svetac veli, da je crkv. glazba »integralni dio liturgije« (t. 23) i zato pozivlje biskupe, da u svojim dijecezama osiguraju kao glavna sredstva za kultiviranje i kontrolu prave crkvene glazbe: bisk. odbore za crkv. glazbu, muzički odgoj budućeg klera u sjemeništima, po mogućnostima tzv. pjevačke škole i zaključuje ovako: »Treba nastojati, da se na sve načine podupiru više škole za crkvenu glazbu gdje one već postoje, a gdje ih još nema, da se podignu. Prevažna je stvar da se crkva sama brine za izobrazbu svojih zborovođa, orguljaša i pjevača, kako to traže istinita načela svete umjetnosti. (t. 28). Na koncu preporučujemo ... u prvom redu biskupima, da sa svom revnošću potpomažu ove mudre već od davnih vremena zaželjene i od svih jednodušno zatražene reforme, da se ne izvrgne preziru ugled Crkve, koja ih je opetovano naložila i sada ih opet svojski na srce stavlja (t. 29).«

(2) Od tada je prošlo gotovo 60 godina. Između dva zadnja rata bilo je pokušaja, da se u Zagrebu organizira i propagira teoret. i praktično provođenje smjernica tzv. Cecilijanskog pokreta (»Sv. Cecilija« s muz. prilogom — kan. Barlè i prof. Dugan; HC »Kantual« god. 1934), ustanovljena je škola Polihimnija (Lucić — Dugan) ali kao civilna ustanova, jer za crkvenu muz. školu nije bilo novaca. Još za vrijeme zadnjeg rata htio je pok. nadb. Stepinac formirati u Zagrebu školu pjevača, koju bi polazili dječaci — pjevači, a opću su izobrazbu imali primiti u sjem. gimnaziji kao vanjski đaci (ali je očekivao među njima i sveć. zvanja). U okviru te škole imali su se preko ljet. praznika držati tečajevi za orguljaše. — Ni ta škola nije mogla biti ostvarena.

Iza rata je Dijecezan. Odbor za crkvenu glazbu zagrebačke nadbiskupije organizirao od 1958. do ove godine (1962) četiri tečaja crkvene glazbe za redovnice orguljašice, a povremeno izdaje litograf. Upute crkvenim orguljašima s glazbenim prilogom (44 str. in 88 više priloga).

Upravo na lanjskom orguljaškom tečaju su organizator, predavači i tečajci (oko 180) zaključili, da se Bisk. Konferencijama podnese Prijedlog o formiranju Instituta za crkvenu glazbu u okviru Bogoslov. fakulteta u Zagrebu. Prijedlog je podnesen. U pomanjkanju vremena i potrebnih informacija BK 1961. g. su zaključile, da se do slijedećih BK izradi Nacrt željenog Instituta radi pretresa i eventualnog odobrenja. 10. VII. 1962. prihvatio sam prijedlog preuzv. Predsjednika BK, da u njegovo ime, a u dogovoru sa našim stručnjacima za crkv. glazbu proučim ovaj predmet i da podnesem konkretan Nacrt Instituta, što ovime i činim.

(3) Ime: »Institut za crkvenu glazbu«

Svrha: (1) osposobljavanje diplomiranih crkvenih glazbenika i
(2) osposobljavanje diplomiranih kateheta za djecu osmog. škola
(Orgulj. tečajevi održavali bi se ljeti kao i do sad).

Značaj: Institut je vjerska škola u okviru Bogosl. fakulteta u Zagrebu.

Studenti se dijele na redovite i izvanredne. Redoviti su oni sa uspješno položenim završenim gimnaz. ispitom, a izvanredni su sa barem završenom osmogodišnjom školom. I jedni i drugi primaju nakon uspješno završenog studija na Institutu diplomu.

Školovanje tj. predavanja i vježbe traju 4 godine (školske) odnosno 8 semestara. Nastavni predmeti se dijele na muzičke i teološke. Muzički predmeti jesu isti kao i na drugim sličnim crkvenim institutima, a od teoloških oni, koji su potrebni za formaciju vjeroučitelja djece do 15 g.

Uprava. Na čelu Instituta nalazi se Predstojnik kojega imenuje na prijedlog Fakul. Vijeća, Kancelar fakulteta. Nastavnici se dijele na one za muzičke predmete i druge za teološke. Prvi moraju biti stručno kvalificirani na glazbenim školama, a imenuje ih na prijedlog Predstojnika, Kancelar fakulteta, dok isti imenuje nastavnike za teološke predmete na prijedlog dekana fak., koji spada u upravno Vijeće Instituta skupa sa Predstojnikom ili zamjenikom predstojnika Instituta. Institut ima tajnika, koji vodi tehničko-administrativne poslove. Diplomama o završ. st. potpisuju dekan fakulteta i predstojnik. Institut ima svoj pečat: Rimokatolički bogoslovni fakultet — Institut za crkvenu glazbu u Zagrebu. *Facultas theologica catholica — Institutum musicae sacrae — Zagrebiae.*

Prostorije za predavanje i vježbe bile bi dvorane fakulteta, a nastava i vježbe bi se vršile u popodn. satovima.

Inventar. Uz postojeći inventar Fakulteta u aulama, Institutu je na isključivu upotrebu njegov inventar, koji se (za početak) sastoji od 1 sobnih malih orgulja, 2—3 glasovira i drugog potrošnog materijala. (preuz. Zagrebački Ordinarij bi vjerojatno s uspjehom mogao intervenirati kod preč. mo. M. Ivšić, da svoje male orgulje daruje Institutu.) Ili bi se moglo pokušati kod graditelja orgulja da jedne male daruju u propagandne svrhe, dok bi glasovire možda velikodušno ustupile crkvene ustanove ili vjernici.

Prihodi i troškovi. Predstojnik i drugi nastavnici primaju nagradu prema satovima nastave, uz event. dodatak. Nagrađen je i tajnik. Visinu nagrade određuje Dekan Fakulteta na prijedlog Predstojnika. Izdaci za nastavnike, tajnika, uzdržavanje inventara i za druge režijske troškove (svjetlo, ogrijev i sl.) namiruju se:

1. posebnim razmjernim udjelom faktora, koji već sudjeluju pri financiranju fakulteta.
2. školarinom slušača,
3. udjelom ženskih redov. zajednica.
(rim. Sinoda g. 1960. pozivlje župske i red. poglavare da šalju mladiće u škole za crkv.

orguljaše i zborovođe i da ih materijalno pomažu — t. 574).

Konačna redakcija ovog Nacrta, odobrena od BK bila bi razrađena u pojedinostima, te bi kao Statut Instituta primio odobrenje od predsjed. BK po mogućnostima do kraja o. g., kako bi se kandidatima za upis moglo dati gradivo, koje bi morali svladati do prijem. ispita, i kako bi Institut i s tehničke strane bio spreman za početak šk. rada u jesen 1963. (Institut kroz ... godina daje BK izvještaj. Biskup — referent)

(4) Institut za crkvenu glazbu nam je doista potreban. Pomanjkanje kvalificiranih glazbenika u crkvenom duhu jasno ilustrira žalosna činjenica, da već danas ne možemo naći kod nas potrebne nastavnike za takvu školu nego jedino uz širokogrudno shvaćanje općeg dobra Crkve sa strane crkvenih svjetovnih i redovničkih poglavara, koji smatraju opet gotovo preteškom žrtvom dodijeliti na taj rad svoga jedinog muzički kvalificiranog člana, podeso- nog za tu službu.

Ne bude li se dakle, Institut brzo ostvario, i ne budu li se odmah počeli u njemu formirati crkveni glazbenici, već u roku od jednog decenija će biti nemogućeno njegovo ostvarenje radi podmaklosti u godinama i radi normalno umanjene radne sposobnosti onih nekoliko stručnjaka, koji još danas dolaze u obzir. Crkvena glazba, taj »dio liturgije« će osvetljivom naravnom logikom doći u realnu opasnost, a da — zbog pomanjkanja kvalificiranih crkvenih skladatelja, regensa i orguljaša — ne bude zaslužila ni to ime, a kamo li da bi dostojno vršila svoju svetu službu, a sve to na štetu vjere i Crkve u našim dijecezama.

Zbog tih razloga toplo podržavam Prijedlog o formiranju Instituta za crkvenu glazbu i predlažem, da se uz eventualne potrebne korekture odobri gore izloženi Nacrt.

Dr. KARMELO ZAZINOVIĆ, biskup krčki

DOPIS BISKUPSKE KONFERENCIJE DEKANATU RIMOKATOLIČKOG BOGOSLOVNOG FAKULTETA U ZAGREBU

*Predsjedništvo Biskupskih konferencija
Br. 5/BK*

Prečasnom
Dekanatu Rimokatoličkog bogoslovnog fakulteta
ZAGREB

13. rujna 1962. zaključeno je na Biskupskim konferencijama u Zagrebu da se u okviru toga Bogoslovnog fakulteta osnuje Institut za crkvenu glazbu.

Opće pastoralne potrebe, najosnovnije njegovanje autentične crkvene glazbe i sve aktualnija liturgijska obnova diktiraju osnivanje takvog Instituta.

Moli se Dekanat Bogoslovnog fakulteta da ovaj zaključak prihvati i da u okviru samog Fakulteta osnuje rečeni Institut kao što je to već učinjeno s Katehetskim institutom.

Ukoliko Fakultetsko vijeće prihvati ovu inicijativu, molim da se ovaj zaključak predloži Velikom Kancelaru na konačno odobrenje.

Na istoj sjednici Biskupskih konferencija odlučeno je da u materijalnom izdržavanju Glazbenog instituta sudjeluju svi Ordinarijati prema već izrađenom rasporedu.

Zagreb, 24. siječnja 1963.

Tajnik BK:
ALFRED PICHLER,
banjalučki biskup

DOPIS SVETE KONGREGACIJE ZA SJEMENIŠTA I SVEUČILIŠNE NAUKE

SEGRETERIA DI STATO
DI SVA SANTITA

DAL VATICANO, 15 Marzo 1963.

No 2058/63

Da citarsi nella risposta

Eccellenza Reverendissima,

Con riferimento al mio precedente Ufficio N. 1834/63 in data 7 corrente mese mi reco a dovere di far sapere all'Eccellenza Vostra Reverendissima che la Sacra Congregazione dei Seminari e delle Università degli Studi, opportunamente informata di quanto la recente Conferenza Episcopale ha determinato in merito all'eventuale erezione di un Istituto di Musica Sacra in seno alla Facoltà Teologica di Zagabria, si è dichiarata del tutto favorevole alla suddetta iniziativa.

In pari tempo la medesima Sacra Congregazione ha appreso con soddisfazione le notizie riguardanti il Corso formativo per catechisti, iniziato presso la menzionata Facoltà teologica.

Il suddetto Sacro Dicastero gradirebbe ricevere maggiori notizie circa l'organizzazione ed i programmi di studio sia del Corso di formazione dei catechisti.

La Sacra Congregazione Concistoriale, poi, ha significato che, per quanto la riguarda, non ha nulla da osservare circa le risoluzioni dell'Assemblea sopra menzionata.

Profitto volentieri dell'opportunità per confermarvi con sensi di distinto ossequio
di Vostra Eccellenza Reverendissima
dev. mo

A. G. CARD. CICOGNANI
A Sua Eccellenza Reverendissima
Monsignor FRANCESCO SEPER
Arcivescovo di

ZAGABRIA

**IZVACI IZ ZAPISNIKA SJEDNICA
FAKULTETSKOG VIJEĆA RKT.
BOGOSLOVNOG FAKULTETA U ZAGREBU,
KOJI SE ODOSE NA OSNIVANJE
INSTITUTA**

IV. redovita sjednica od 25. I. 1963. g.

2. Institut za crkvenu glazbu.

Dekan daje na čitanje A. Vidakoviću dopis Predsjedništva, Biskupskih konferencija od 24. I. 1963. br. 5/BK, u kojem saopćava, da je na Biskupskim konferencijama, održanim dne 13. rujna 1962. zaključeno, da se predlaže Rkt. Bogoslovnog fakultetu, da se u okviru toga fakulteta poput Katehetskog instituta osnuje Institut za crkvenu glazbu. U koliko bi fakultetsko vijeće prihvatilo ovu inicijativu, da svoj zaključak predloži preuzv. g. Franji Šeperu na konačno odobrenje. Ujedno je bilo saopćeno, da će u materijalnom održavanju Instituta sudjelovati svi Ordinarijati prema već izrađenom rasporedu.

Nakon pročitano dopisa BK A. Vidaković je razložio Vijeću historijat ovog pitanja i u kratkim crtama iznio je sadržaj nacrtu Pravilnika Instituta ističući one članke Pravilnika u kojima se iznosi svrha Instituta i njegovi odnosi s Velikom Kancelarom, Fakultetskim vijećem i Dekanom.

U raspravljanju ovoga predmeta sudjelovali su Dekan, dr. Bakšić, dr. Pavić, dr. Škrebilin, dr. Lah i dr. Cvetan.

Nakon svršenog raspravljanja Vijeće zaključuje, da se u okviru Bogoslovnog fakulteta na temelju Pravilnika našega fakulteta čl. 1 osnuje Institut za crkvenu glazbu i da se ovaj zaključak podastre na konačno odobrenje preuzv. g. dr. Franji Šeperu, Velikom kancelaru fakulteta i ujedno predsjedniku BK. Vijeće nadalje zaključuje, da će Institut za crkvenu glazbu nakon konačnog odobrenja Vel. kancelara i izvršenih potrebnih priprava moći započeti s radom već na jesen ove godine.

VI. redovita sjednica od 14. V. 1963. g.

3. Prijedlog za imenovanje nastavnika na Institutu za crkvenu glazbu. (naš broj 118/1963. od 11. V. 1963).

Dekan je pročitao prijedlog za imenovanje Predstojnika, Tajnika i Nastavnika na Institutu za crkvenu glazbu, a mo. Vidaković je ukratko izvjestio o svakom nastavniku time, ukoliko vijeće odobri prijedlog, da se predloži Velikom Kancelaru na potvrdu.

Vijeće odobrava prijedlog time, da Dekanat uputi prijedlog Velikom Kancelaru na daljnje uređivanje.

I. redovita sjednica od 24. IX 1963. g.

2. Dopis Vel. Kancelara preuzv. g. dr. Franje Šepera, br. 15/K od 15. IX. 1963, kojim pozdravlja otvaranje Instituta za crkvenu glazbu. (naš broj 246/63. od 17. IX. 1963).

Mo. Vidaković izvješćuje, da će otvaranje Instituta za crkvenu glazbu biti dne 25. IX. 1963. Prijavilo se 39 kandidata, od 25 — 27. IX. 1963. biti će prijemni ispiti. Datum početka predavanja bit će kasnije određen.

3. Dopis Vel. Kancelara preuzv. g. dr. Franje Šepera br. 9/K od 15. VI. 1963. kojim odobrava i potvrđuje PRAVILNIK Instituta za crkvenu glazbu. (naš broj 241/63. od 16. IX. 1963.

Prima se na znanje.

**ZAPISNIK SASTANKA BISKUPA DR.
KARMELA ZAZINOVIĆA SA
PREDSTAVINCAMA ŽENSKIH
REDOVNIČKIH ZAJEDNICA**

Z A K L J U Č A K

Na sastanku s opunomoćenim predstavnicama svih ženskih redovničkih zajednica održanom dne 25. IV. 1963 u Zagrebu pod predsjedanjem biskupa preuzv. g. mons. dr. Karmela Zazinovića ovlaštenog od predsjednika Biskupskih konferencija da organizira otvaranje Instituta za crkvenu glazbu pri Rkt. Bogoslovnog fakultetu u Zagrebu, prihvaćeno je i zaključeno od niže potpisanih slijedeće:

1. Uviđa se potreba i korist otvaranja Instituta za crkvenu glazbu koliko za promicanje vjerskog života putem svete liturgije i liturgijske glazbe, toliko za stručno izobražavanje članica ženskih redovničkih zajednica na tom polju.

2. U tu svrhu prihvaćaju se ova prava i obaveze:

a) svaka ženska redovnička zajednica ima pravo školovati svoje članove na Institutu za crkvenu glazbu u smislu njegova Pravilnika; b) isto tako svaka ženska redovnička zajednica prima na sebe, uz Dijeceze i muške redovničke zajednice, odgovarajuću obavezu materijalnog održavanja Instituta.

3. Prema realnim proračunima na pojedine ženske redovničke zajednice dolaze za prve dvije akademske godine (1963/64. i 1964/65.) ovi godišnji novčani prinosi:

Milosrdnice sv. Vinka (zgb., splitska i rječka prov.)	200.000,—
Sestre sv. Križa	150.000,—
Služavke Malog Isusa	70.000,—
Klanjateljice predrag. Krvi	70.000,—
Školske sestre (beogr., split., mostr., sarajev. prov.)	120.000,—
Sve ostale redovničke zajednice po	50.000,— din.

4. Ženske redovničke zajednice će se pobrinuti, da i u buduće osiguraju iz svojih redova stalni priljev slušača za Institut.

Slijede potpisi prisutnih poglavarica